

[Aksel Møller.]

og jeg skal senere gøre nogle bemærkninger om den set fra en anden synsvinkel —, er, at der er stillet et forslag overfor den højtærede regering, der pålægger den som et diktat uden videre drøftelser og uden forbindelse med den drøftelse, vi skal have om den farlige og alvorlige økonomiske krise, landet er i, at ophæve smørrationeringen. Dette forslag om en dagsorden er stillet af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen. Der foreligger dernæst for det høje ting og vendt til den højtærede handelsminister et forslag om en dagsorden, der henstiller til regeringen snarest muligt at ophæve denne rationeringsordning. Jeg mener dermed, at både det ærede medlem hr. Hans Pinstrup på sit partis vegne og jeg på mit partis vegne har taget alt muligt hensyn til de store opgaver, som foreligger for regeringen og for tinget, og som fik en ganske særlig indgang ved den beslutning, der blev taget i det høje ting under forhandlingerne om finansloven, og med det forslag om en dagsorden, der blev stillet ved den lejlighed.

Jeg vil i det hele taget gerne have lov til at sige, at vi befinder os her i huset i en af de vanskeligste situationer, det måske nogensinde har oplevet. Der består for den, der gør den politiske stilling op i tal, en næsten matematisk ligevægt i afgørende øjeblikke. En sådan stilling pålægger ganske utvivlsomt både regering og opposition en gensidig hensyntagen. Efter at det har vist sig, at det ikke var muligt at få dannet en regering, hvilende på et nogenlunde solidt fundament, efter at vi først i overensstemmelse med valgets resultat forgæves havde gjort forsøg på at få dannet en venstre-konservativ regering — og her taler jeg om sagen ud fra mit synspunkt —, fordi udsigten til denne regering og udsigten til så meget andet fornuftigt blev spærret af retsforbundet, og efter at situationen har udviklet sig derhen, at det heller ikke har været muligt at få dannet en parlamentarisk flertalsregering på det grundlag, som i øjeblikket er et af de mest aktuelle, nemlig omkring forsvarspolitikken og udenrigspolitikken, er stillingen nu engang den, at der både fra den ene og fra den anden side i salen kræves en hensyntagen. Og denne hensyntagen må være så meget mere fremherskende og så meget mere bydende for medlemmerne i det høje ting, eftersom det er konstateret, at landet bevæger sig med stærk hast imod en af de største økonomiske katastrofer, dette land nogensinde har stået overfor.

Jeg mener derfor, at det, der foreligger for os ved det dagsordensforslag, som det ærede medlem hr. Hans Pinstrup og jeg har stillet den højtærede handelsminister overfor, må føre til en enstemmig vedtagelse i det høje ting af, at tinget sætter smørrationeringen på sin dagsorden, eller rettere: at dansk politik sætter fedtstof- og smørrationering på sin dagsorden under de forhandlinger, som nu må komme i gang mellem partierne om at løse de økonomiske vanskeligheder, vi allesammen erkender er tilstede.

Det ville måske være påkrævet, efter hvad der er sket i dag, hvor tinget har beskæftiget sig med ikke mindre end tre forespørgsler, at gøre opmærksom på, at jeg betragter denne dag som spildt for det høje ting. Jeg har den opfattelse, at det, vi har beskæftiget os med i dag, har været den lille politik, men det, der vil ske på grundlag af det ærede medlem hr. Hans Pinstrups og mit forslag om en dagsorden, er at hele problemet om fedtstof- og smørrationeringen tages op. Vi ved, at det vil blive stående på dagsordenen under de forhandlinger, vi nu forventer indledet om løsningen af landets økonomiske problemer.

Den højtærede handelsminister gjorde i går nogle bemærkninger om, at det hastede. Jeg er enig med den højtærede handelsminister. Jeg skal ikke bære ved til det bål, der kunne flamme, men jeg har måske lov til at gøre den bemærkning, at det har jo i virkeligheden hastet gennem lang tid, og jeg vil nu håbe for os, at vi kommer i gang med arbejdet, således at vi kan skabe den økonomiske kriselovgivning, som er en nødvendig forudsætning for, at vi kan komme videre.

Må jeg så fremsætte nogle bemærkninger om selve sagen. Lad mig begynde med at sige, at jeg tror ikke, der er nogen, der kan være i tvivl om, at det konservative folkepartis formål er på dette område at komme af med rationeringerne. Det er rigtigt, at vi forleden dag i vareforsyningsudvalget stod overfor et tilbud fra den høje regering om en lempelse i det bestående rationeringssystem. Vi stod overfor den mulighed at få det eksisterende rationeringssystem på dette område lempet derhen, at vi fik valgfrihed mellem smør og margarine indenfor det samlede rationerede forbrug. Men hvis vi den fredag i vareforsyningsudvalget havde accepteret dette forslag, ville vi i virkeligheden nu have været i den situation, at det havde været meget vanskeligt for det høje ting i forbindelse med de økonomiske forhandlinger, som forhåbentlig skal nå et